

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 9.7.2014.
COM(2014) 449 final

BALTĀ GRĀMATA

Virzība uz iedarbīgāku ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēmu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

{SWD(2014) 217 final}

{SWD(2014) 218 final}

{SWD(2014) 221 final}

BALTĀ GRĀMATA

Virzība uz iedarbīgāku ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēmu

(Dokuments attiecas uz EEZ)

Satura rādītājs

1.	Ievads	4
2.	Uzņēmumu apvienošanās lietu izskatīšana pēc būtības pēc Apvienošanās regulas 2004. gada reformas	4
2.1.	Darījuma būtības vērtējums	5
2.2.	Sadarbības un konverģences turpmāka veicināšana	7
2.3.	Secinājums	8
3.	Mazākuma līdzdalības (bez izšķirošas ietekmes) iegāde	8
3.1.	Kāpēc Komisija vēlas piekritību attiecībā uz lietām par mazākuma līdzdalību bez izšķirošas ietekmes?	8
3.1.1.	Kaitējuma teorija	9
3.1.2.	LESD 101. un 102. pants var nebūt piemērots, lai izskatītu lietas par konkurencei nelabvēlīgu mazākuma līdzdalību	11
3.2.	Politikas izvēles varianti un ierosinātie mazākuma līdzdalības iegādes izskatīšanas pasākumi	12
3.2.1.	Izstrāde un izvēles varianti — kādi principi būtu jāpiemēro mazākuma līdzdalības kontroles sistēmai ES mērogā?	12
3.2.2.	Ierosinātā sistēma – “mērķtiecīga” pārredzamības sistēma	13
3.2.3.	Detalizēta informācija par procedūru	14
3.2.4.	Apvienošanās regulā paredzētā novērtējuma tvērums un saistība ar LESD 101. pantu	14
3.3.	Secinājums par mazākuma līdzdalības izskatīšanu	15
4.	Lietu nodošana	15
4.1.	Lietu nodošanas mērķi un tai piemērojamie vadlīniju principi	15
4.2.	Ierosinātie pasākumi attiecībā uz lietu nodošanu	16
4.2.1.	Apvienošanās regulas 4. panta 5. punkts: pirmspaziņošanas nodošana no dalībvalstīm Komisijai	16
4.2.2.	Apvienošanās regulas 22. pants: pirmspaziņošanas nodošana no dalībvalstīm Komisijai	17
4.2.3.	Apvienošanās regulas 4. panta 4. punkts: pirmspaziņošanas nodošana no Komisijas dalībvalstij	18
5.	Citi jautājumi	18
6.	Secinājums	19

1. IEVADS

1. Desmit gadus pēc ES Apvienošanās regulas¹ fundamentālajiem grozījumiem 2004. gadā Komisija šajā baltajā grāmatā izvērtē, kā ir ticis piemērots substantīvais tests “ievērojami šķēršļi iedarbīgai konkurencei” (turpmāk “*SIEC*”), un prognozē, kā nākotnē varētu veicināt Komisijas un dalībvalstu turpmāku konvergenci un sadarbību. Tajā ir arī izvirzīti priekšlikumi par konkrētiem grozījumiem, kuru mērķis ir iedarbīgāka ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēma.
2. Šie priekšlikumi konkrēti attiecas uz divām jomām:
 - kā nodrošināt to, ka Apvienošanās regula aptver visus iespējama, konkurencei un līdz ar to patērētājiem radīta kaitējuma veidus, kurus izraisa koncentrācija vai uzņēmumu pārstrukturēšana, tostarp tādi, kas izriet no mazākuma līdzdalības (bez izšķirošas ietekmes jeb kontroles) iegādes; un
 - kā vislabāk nodrošināt ciešu sadarbību starp Komisiju un dalībvalstu konkurences uzraudzības iestādēm (turpmāk “VKI”), kā arī uzdevumu pienācīgu sadali uzņēmumu apvienošanās kontroles jomā, piemēram, vienkāršojot noteikumus par uzņēmumu apvienošanās lietu nodošanu no dalībvalstīm Komisijai (un otrādi).
3. Šai baltajai grāmatai ir pievienots Komisijas dienestu darba dokuments, kurā detalizētāk analizēti apsvērumi, uz kuriem ir balstīta baltā grāmata un tajā sniegtie politikas priekšlikumi. Tai ir pievienots ietekmes novērtējums, kurā ir analizēts iespējamais guvums no dažādiem politikas risinājuma variantiem un ar tiem saistītās izmaksas, kā arī šā ietekmes novērtējuma kopsavilkums. Ir tikuši apzināti ieinteresēto pušu viedokļi, rīkojot sabiedrisko apspriešanu², un tie ir atspoguļoti šajā Baltajā grāmatā un tai pievienotajā dienestu darba dokumentā.

2. UZŅĒMUMU APVIENOŠANĀS LIETU IZSKATĪŠANA PĒC BŪTĪBAS PĒC APVIENOŠANĀS REGULAS 2004. GADA REFORMAS

4. Pēc pirmās Apvienošanās regulas pieņemšanas 1989. gadā ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēma kļuva par vienu no galvenajiem ES konkurences tiesību balstiem, un tagad tās pamatiezīmes ir kļuvušas vispāratzītas. Ar pārstrādāto, 2004. gadā pieņemto Apvienošanās regulu dažādos veidos vēl vairāk tika nostiprināta apvienošanās kontroles sistēmas darbība ES mērogā, it īpaši ar jaunieviesto *SIEC* testu (kā nozīmīgu kritēriju, pēc kura pārbauda uzņēmumu apvienošanās darījumus) un uzlabotajām iespējām uzņēmumu apvienošanās lietu nodot no dalībvalstīm Komisijai (un otrādi).
5. ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēma sniedz svarīgu devumu iekšējā tirgus darbībā – gan ar saskaņotu noteikumu kopumu attiecībā uz koncentrāciju un

¹ Padomes 2004. gada 20. janvāra Regula (EK) Nr. 139/2004 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 24, 29.1.2004., 1. lpp). Ar pašreiz spēkā esošo Apvienošanās regulu tika pārstrādāta sākotnējā Padomes 1989. gada 21. decembra Regula (EEK) Nr. 4064/89 par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV L 395, 30.12.1989., 1. lpp.).

² Sk. Komisijas dienestu darba dokumentu “Virzība uz iedarbīgāku ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēmu” (*Towards more effective EU merger control*), SWD(2013) 239 *final* (turpmāk “apspriešanas dokuments”) un saņemtos komentārus, kas pieejami internetā: http://ec.europa.eu/competition/consultations/2013_merger_control.

uzņēmumu pārstrukturēšanu, gan nodrošinot, ka ar ekonomisku koncentrāciju netiek radīts kaitējums konkurencei tirgū un līdz ar to patērētājiem. Spriežot pēc nesenās pieredzes, komercdarbības pieaugošās globalizācijas un iekšējā tirgus padziļināšanās ietekmē ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēma galveno uzmanību vēl vairāk pievērš pārrobežu lietām un lietām, kas ietekmē Eiropas ekonomiku.

6. Lielākā daļa Komisijas izmeklēto uzņēmumu apvienošanās darījumu nerada bažas par konkurenci, un pēc sākotnējās "I posma" izmeklēšanas tie tiek atļauti. Mazāk nekā 5 % gadījumu tiek sākta padziļināta "II posma" izmeklēšana, pamatojoties uz sākotnējām bažām, kas tika paustas I posmā. Apmēram 5–8 % no visiem paziņotajiem apvienošanās darījumiem Komisija konstatē, ka pastāv bažas, ka apvienošanās darījums varētu kavēt iedarbīgu konkurenci. Lielākajā daļā lietu šādas bažas tiek kļiedētas, jo puses I vai II posmā kā aizsardzības līdzekli piedāvā kompensējošus pasākumus. Komisija kopš 1990. gada ir aizliegusi tikai 24 apvienošanās darījumus, bet kopš 2004. gada – tikai sešus, t.i., ievērojami mazāk nekā 1 % no vairāk nekā 5000 paziņotajiem apvienošanās darījumiem.

2.1. Darījuma būtības vērtējums

7. Vissvarīgākā izmaiņa, kas tika veikta 2004. gada Apvienošanās regulas reformas ietvaros, bija *SIEC* testa ieviešana³. *SIEC* tests ir balstīts uz apgalvojumu, ka ievērojams kaitējums iedarbīgai konkurencei tiek radīts galvenokārt tad, ja izveidojas vai nostiprinās dominējošs stāvoklis. Tādējādi ar testa palīdzību bija iespējams pastāvīgi atsaukties uz Komisijas iepriekšējiem lēmumiem un Eiropas tiesu praksi.
8. Komisija tāpat kā iepriekš, vērtējot paziņota apvienošanās darījuma ietekmi uz konkurenci, joprojām pārbauda, vai šāda apvienošanās radītu ievērojamu kaitējumu iedarbīgai konkurencei iekšējā tirgū vai būtiskā tā daļā. Konkrētāk, Komisija cenšas konstatēt, vai apvienošanās radītu vai nostiprinātu dominējošu stāvokli.
9. Turklāt *SIEC* testa mērķis bija iespējamo lēmuma izpildes nepilnību likvidēšana, jo tika uzskatīts, ka iepriekšējais tests nepietiekami skaidri aptver iespējamās konkurenci ierobežojošās sekas, kuras radītu divu komercsabiedrību apvienošanās tirgū, kurā pastāv oligopols, ja apvienotais uzņēmums nebūtu kļuvis dominējošs⁴. Līdz ar *SIEC* testa ieviešanu šī nenoteiktība tika novērsta, un Komisijai kļuva iespējams nostiprināt savu ekonomikas analīzi par sarežģītiem apvienošanās darījumiem. Vērtēšanā tiek izmantoti gan kvalitatīvi, gan, ja ir pieejami, kvantitatīvi/empīriski pierādījumi⁵.
10. Vairākumā lietu Komisija ir izskatījusi iespējamo, konkurencei nelabvēlīgo ietekmi, ko rada tādu divu uzņēmumu apvienošanās, kuri darbojas vienā un tajā pašā tirgū, ja nenotiek koordinēšana ar citiem konkurentiem (turpmāk "nekoordinēta ietekme"). Daudz retāki ir kļuvuši tādi Komisijas veiktas izmeklēšanas gadījumi, kuru ietvaros tā pārbauda, vai apvienošanās darījums palielinātu risku, ka tiek koordinēta apvienotā uzņēmuma un citu sabiedrību darbība (turpmāk "koordinēta ietekme")⁶,

³ Sk. Apvienošanās regulas 2. panta 2. un 3. punktu.

⁴ Sk. Apvienošanās regulas preambulas 25. apsvērumu.

⁵ Ir zināmi vairāki nesenī piemēri par lietām, kurās tika izmantota virkne sarežģītas ekonomikas analīzes pētījumu, lai novērtētu, vai pastāv *SIEC* gadījums, piemēram: 2013. gada 30. janvāra lēmums lietā COMP/M.6570 – *UPS / TNT Express*, 2012. gada 21. septembra lēmums lietā COMP/M.6458 – *Universal Music Group / EMI Music*, 2012. gada 7. novembra lēmums lietā COMP/M.6471 – *Outokumpu / Inoxum* un 2013. gada 27. februāra lēmums lietā COMP/M.6663 – *Ryanair / Aer Lingus*.

⁶ Piemēram, Komisijas 2008. gada 23. septembra lēmums lietā COMP/M.4980 – *ABF / GBI Business*.

vai arī to, vai tādu sabiedrību apvienošanās, kuras darbojas vertikāli⁷ vai cieši saistītos tirgos⁸, izraisītu to, ka konkurentiem tiek liegta pieeja tirgum (turpmāk “vertikāla ietekme” vai attiecīgi “konglomerāta ietekme”).

11. Kopš 2004. gada Komisija ir veikusi izmeklēšanu par ievērojamu skaitu lietu, izmantojot jauno *SIEC* testu. Piemēram, lietā *Western Digital / Hitachi* Komisija aplūkoja ierosinātu uzņēmuma iegādi cieta disku diskdziņu (*HDD*) tirgū. Darījuma rezultātā *HDD* nozarē darbojošos konkurentu skaits būtu samazinājies no četriem uz trim, bet 3,5 collu cieta disku diskdziņu tirgū – no trim uz diviem. Analizējot gan kvantitatīvos, gan kvalitatīvos pierādījumus, Komisija secināja, ka attiecīgajos apstākļos *Hitachi* izstumšana no tirgus, visticamāk, ievērojami traucētu iedarbīgu konkurenci⁹.
12. Lai jaunā testa apstākļos uzlabotu Komisijas veiktās apvienošanās darījumu analīzes pārredzamību un prognozējamību, Komisija publicēja divas pamatnostādņu kopas, kurās sniegts stabils ekonomiskais pamats horizontālo¹⁰ un nehorizontālo (t.i., vertikālo vai konglomerāta tipa) apvienošanās darījumu¹¹ vērtēšanai (turpmāk “pamatnostādnes”)¹².
13. Pamatnostādnēs atbilstoši Apvienošanās regulas preambulas 29. apsvērumam ir arī paskaidrots, ka uzņēmumu apvienošanās var izraisīt efektivitātes pieaugumu, kas neitralizē apvienošanās radīto kaitējumu konkurencei un līdz ar to patērētājiem. Ja apvienošanās puses apgalvo, ka iespējams šāds efektivitātes pieaugums, Komisija to ņem vērā, ja vien tas ir pārbaudāms, attiecas uz konkrēto apvienošanos un, visticamāk, var labvēlīgi ietekmēt arī patērētājus. Piemēram, lietā *UPS / TNT Express* bažas par konkurenci vairākās (lai gan ne visās) dalībvalstīs tika kļiedētas, citstarp balstoties uz efektivitātes apsvērumiem¹³. Lietā *Nynas / Harburg*, argumentējot ar apvienošanās izraisītu efektivitātes pieaugumu, tika secināts, ka apvienošanās ir labvēlīga patērētājiem, ņemot vērā iespējamo alternatīvo scenāriju, ka iegādātā rūpnīca tiktu slēgta¹⁴.
14. Pēdējie desmit gadi arī liecina, ka apvienošanās darījumu izskatīšana var sekmēt inovāciju, jo konkurence uzlabo tirgus darbības rezultātus. Tas tā notiek, ne tikai samazinot cenas vai palielinot ražošanas apjomu, bet arī uzlabojot izstrādājumu kvalitāti, daudzveidību un jauninājumus. Piemēram, lietā *Intel / McAfee*¹⁵ ar kompensējošajiem pasākumiem bija iespējams saglabāt inovāciju drošības programmatūras jomā un nodrošināt, ka konkurentiem netiek liegta pieeja tirgum.

⁷ Piemēram, Komisijas 2008. gada 2. jūlija lēmums lietā *COMP/M.4942 – Nokia / NAVTEQ* vai tās 2008. gada 14. maija lēmums lietā *COMP/M.4854 – Tom Tom / TeleAtlas*.

⁸ Piemēram, Komisijas 2011. gada 26. janvāra lēmums lietā *COMP/M.5984 – Intel / McAfee*.

⁹ Komisijas 2011. gada 23. novembra lēmums lietā *COMP/M.6203 – Western Digital / Hitachi*, preambulas 1038. apsvērums.

¹⁰ Komisijas Pamatnostādnes par horizontālo apvienošanos novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par uzņēmumu koncentrāciju kontroli (OV C 31, 5.2.2004., 5. lpp.).

¹¹ Komisijas Pamatnostādnes par nehorizontālo apvienošanos novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par kontroli pār uzņēmumu koncentrāciju (OV C 265, 18.10.2008., 6. lpp.).

¹² Arī ES tiesas ir atsaukušās uz šīm pamatnostādnēm kā etalonu, uz kuru balstoties, var pēc būtības pārbaudīt Komisijas veiktās apvienošanās darījuma analīzes tiesiskumu; sk., piemēram, 2007. gada [...] spriedumu lietā *T-282/06 Sun Chemical u.c. / Komisija* (Krājums, II-2149. lpp.).

¹³ Komisijas 2013. gada 30. janvāra lēmums lietā *COMP/M.6570 – UPS / TNT Express*.

¹⁴ Komisijas 2013. gada 2. septembra lēmums lietā *COMP/M.6360 – Nynas / Harburg*.

¹⁵ Komisijas 2011. gada 26. janvāra lēmums lietā *COMP/M.5984 – Intel / McAfee*.

15. Komisija 2008. gadā pilnveidoja savu praksi kompensējošo pasākumu jomā, pieņemot pārstrādātu paziņojumu par aizsardzības līdzekļiem¹⁶. Šajā paziņojumā ir sniegtas skaidras vadlīnijas par kompensējošu pasākumu – ieguldījumu nodalīšanas (piemēram, meitassabiedrības vai ražotnes pārdošanas konkurentam) sagatavošanu un īstenošanu, bet galvenā uzmanība ir pievērsta šāda kompensējoša pasākuma iedarbīgam.

2.2. Sadarbības un konverģences turpmāka veicināšana

16. Apvienošanās regula ir bijis patiens panākums, jo apvienošanās darījumu ar ES dimensiju izskatīšanā ir ticis ieviests vienas pieturas aģentūras princips. Tomēr ES uzņēmumu apvienošanās regulējuma prasību izpildē būtiska loma ir arī dalībvalstīm. Lai apvienošanās darījumu izskatīšanas ES mēroga sistēma būtu patiesi funkcionāla, ir nepieciešama efektīva darba dalīšana, sadarbība un konverģence starp Komisiju un 27 dalībvalstīm, kas īsteno uzņēmumu apvienošanās kontroli.
17. Komisija pēc sabiedriskās apspriešanas 2009. gadā iesniedza Padomei ziņojumu, kas ietvēra ierobežota apjoma pārskatu par lietu sadali starp Komisiju un dalībvalstīm (turpmāk “2009. gada ziņojums”)¹⁷. Sabiedriskās apspriešanas ietvaros ieinteresētās personas norādīja, ka atšķirīgs uzņēmumu apvienošanās regulējums un prakse Eiropas Savienības ietvaros varētu palielināt administratīvo slogu komersantiem un mazināt uzņēmumu apvienošanās kontroles normu izpildes iedarbīgumu, izraisīt nekonsekventus rezultātus un negatīvu ietekmi uz iekšējo tirgu.
18. Lai gan VKI parasti Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 101. un 102. pantu piemēro kopsakarā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, īstenojot uzņēmumu apvienošanās kontroli valsts mērogā, piemērojami ir vienīgi valsts tiesību akti. ES Apvienošanās regula šajā jomā ir bijusi paraugs daudzu valstu tiesību sistēmām, līdz ar ko dažādās tiesību sistēmās ir notikusi elementāra tiesiskā regulējuma konverģence, it īpaši attiecībā uz piemērojamo substantīvo testu¹⁸. Turklāt, padziļinot sadarbību starp VKI un Komisiju gan atsevišķās lietās, gan 2010. gadā izveidotās Uzņēmumu apvienošanās darba grupas ietvaros, ir sasniegta papildu konverģence attiecībā uz materiāltiesiskiem un piekritības jautājumiem¹⁹.
19. Neatkarīgi no šā progresa joprojām pastāv iespējas padziļināt sadarbību un konverģenci, it īpaši attiecībā uz substantīvu testu izstrādi vadlīniju dokumentiem (piemēram, Komisijas horizontālās un nehorizontālās apvienošanās pamatnostādnēm) un to piemērošanu un interpretāciju konkurences iestādēs un tiesās, kas izskata pārsūdzētos lēmumus. Viens no vērā ņemamiem jautājumiem, kuros pastāv atšķirības, ir valstu tiesību akti, kas joprojām ļauj valdībai atcelt uz konkurences apsvērumiem balstītu VKI lēmumu un atļaut konkurencei nelabvēlīgu apvienošanu, pamatojoties uz citiem visas sabiedrības interešu apsvērumiem.²⁰

¹⁶ Komisijas paziņojums par pieņemamiem aizsardzības līdzekļiem saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 802/2004 (OV C 267, 22.10.2008., 1. lpp.)

¹⁷ Komisijas 2009. gada 18. jūnija paziņojums Padomei – Ziņojums par Regulas Nr. 139/2004 darbību (COM(200) 281 galīgā redakcija), kurai pievienots dienestu darba dokuments SEC(200) 808 galīgā redakcija/2.

¹⁸ Piemēram, Vācijā iepriekšējais dominējošā stāvokļa tests 2013. gadā tika aizstāts ar *SIEC* testu, kas izklāstīts Apvienošanās Regulas 2. panta 2. un 3. punktā.

¹⁹ Sk. ES uzņēmumu apvienošanās darba grupas sagatavoto dokumentu *Best Practices on Cooperation between EU National Competition Authorities in Merger Review*, 2011. gada 8. novembris.

²⁰ Lai gan šāda intervence kopumā ir reta, šāds regulējums pastāv vairākās dalībvalstīs – Apvienotajā Karalistē, Francijā, Itālijā, Spānijā un Vācijā.

Bieži vien atšķiras arī aizsardzības līdzekļi – kompensējošie pasākumi un procedūras, piemēram, apvienošanās darījumu izskatīšanas termiņi un noteikumi par pienākumu neveikt konkrētas darbības (*stand-still*).

20. Lielāka konverģence starp Komisiju un VKI, kā arī VKI vidū ir svarīga, lai radītu patiesi vienlīdzīgus konkurences apstākļus un lai izvairītos no nekonsekventiem rezultātiem²¹. Atbilstoši dažu VKI ieteikumiem to var sasniegt ar pastiprinātu sadarbību un pieredzes apmaiņu, izmantojot visus pieejamos instrumentus un forumus, piemēram, Uzņēmumu apvienošanās darba grupu, un pastiprinot VKI savstarpējo sadarbību atsevišķās lietās.
21. Katrā ziņā VKI var novērst nekonsekventus rezultātus, lietu nododot Komisijai. Priekšlikumi reformēt lietas pēcpaziņošanas nodošanu Komisijai saskaņā ar Apvienošanās regulas 22. pantu, kas izklāstīti 4.2.2. sadaļā, paredz izveidot sistēmu, kas balstīta uz agrīnu informatīvu paziņojumu. Šāda sistēma arī veicinātu praktisku VKI savstarpējo sadarbību pārrobežu lietās un lietās, kas attiecas uz vairākām tiesību sistēmām.
22. Papildus jau sasniegtajai daļējai konverģencei, kas būtu jāuztur un jāstiprina, kā izklāstīts iepriekš, Komisijai un VKI būtu jāapsver virzība uz sistēmu, kurā ikviena no tām piemēro tās pašas ES materiālo tiesību normas – līdzīgi kā pašreizējā aizliegto apvienošanās regulējuma izpildes sistēmā²². Tomēr tam Eiropas Savienībā būtu nepieciešama pašreizējās uzņēmumu apvienošanās kontroles regulējuma sistēmas vērienīgāka pārveide.

2.3. Secinājums

23. Iepriekš sniegtajā pārskatā izklāstīts, kā uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēma ES mērogā tika nostiprināta Apvienošanās regulas 2004. gada reformas ietvaros, it īpaši ar *SIEC* testa ieviešanu. Ilgtermiņā būtu jāturpina attīstīt Apvienošanās regulas regulējuma sistēmu par patiesu “uzņēmumu apvienošanās Eiropas mēroga telpu”, kurā uzņēmumu apvienošanās darījumiem, kurus izvērtē Komisija un VKI, ir piemērojams vienots normu kopums. Tomēr pastāv divas galvenās iespējas, kā tuvākajā laikā Apvienošanās regulu var uzlabot ar mazāka apjoma grozījumiem. Pirmkārt, Komisija apsver to, kā mazākuma līdzdalības iegādi (bez izšķirošas ietekmes) iekļaut ES uzņēmumu apvienošanās kontroles regulējuma piemērošanas jomā. Otrkārt, ir iespējams turpināt vienkāršot lietu nodošanu, ņemot vērā Komisijas pieredzi attiecībā uz 2004. gada reformu²³.

3. MAZĀKUMA LĪDZDALĪBAS (BEZ IZŠĶIROŠAS IETEKMES) IEGĀDE

3.1. Kāpēc Komisija vēlas piekritību attiecībā uz lietām par mazākuma līdzdalību bez izšķirošas ietekmes?

24. Lai konkurences politika būtu iedarbīga un efektīva, ir nepieciešami piemēroti un pārdomāti līdzekļi, lai novērstu jebkādu kaitējumu konkurencei un līdz ar to

²¹ Sk. ES Apvienošanās regulas preambulas 14. apsvērumu, kurā uzsvērtā sadarbība un kurā ir runa par lietu nodošanu un kompetenci.

²² “Jauna stratēģija vienotajam tirgum – Eiropas ekonomikas un sabiedrības rīcībā”, Mario Monti 2010. gada 9. maija ziņojums Eiropas Komisijas priekšsēdētājam Žozē Manuelam Barrozu. Skat. arī nesenāku dokumentu *Autorité de la concurrence, rapport au ministre de l'économie et des Finances. Pour un contrôle plus simple, cohérent et stratégique en Europe*, 2013. gada 16. decembris.

²³ Šis pārskats neskar nekādus turpmākus Apvienošanās regulas uzlabojumus.

patērētājiem. Apvienošanās regulas pašreizējā redakcija attiecas tikai uz “koncentrāciju”. Tā ir definēta kā vienas vai vairāku personu vai uzņēmumu izšķirošas ietekmes (jeb kontroles) iegūšana pār vienu vai vairākiem citiem uzņēmumiem vai to daļām.

25. Pašlaik, ja mazākuma līdzdalības iegāde nav saistīta ar izšķirošas ietekmes iegūšanu, Komisija nevar nedz to izmeklēt, nedz pret to vērsties. Komisija var iebilst pret iepriekš pastāvējušu mazākuma līdzdalību, kas pieder vienai no apvienošanās iesaistītajām pusēm vienīgi tad, ja konkrēti tiek iegūta izšķiroša ietekme. Piemēram, Komisija var iebilst, ja uzņēmums, kurā vienai no apvienošanās darījuma pusēm ir mazākuma līdzdalība, ir otra apvienošanās darījumā iesaistītā uzņēmuma konkurents. Tomēr, ja mazākuma līdzdalība tiek iegādāta pēc Komisijas veiktās izmeklēšanas, Komisijai nav kompetences izskatīt iespējamās, no šādas līdzdalības izrietošās konkurences problēmas, lai gan konkurences problēmas, kas izriet no mazākuma līdzdalības, var būt līdzīgas tām, kas rodas, kad tiek iegūta izšķiroša ietekme.
26. Komisijas, dalībvalstu un trešo valstu iestāžu pieredze, kā arī ekonomikas pētījumi liecina, ka mazākuma līdzdalības (bez izšķirošas ietekmes) iegāde atsevišķos gadījumos var kaitēt konkurencei un līdz ar to arī patērētājiem.
27. Pašlaik Eiropas Savienībā kompetence izskatīt mazākuma līdzdalības iegādi ir tikai Apvienotās Karalistes, Austrijas un Vācijas valsts iestādēm²⁴. Visās trīs dalībvalstīs VKI ir iebildušas pret šādu iegādi, ja tā rada bažas par konkurenci. Arī daudzās tiesību sistēmās ārpus ES, piemēram, Amerikas Savienotajās Valstīs, Japānā un Kanādā, attiecīgā uzņēmumu apvienošanās regulējuma ietvaros pastāv kompetence izskatīt līdzīgas strukturālas saiknes.

3.1.1. Kaitējuma teorija

28. Kad tiek iegādāta mazākuma līdzdalība, var rasties vairāku veidu konkurences problēmas. Bažām par konkurenci pamatā ir kaitējuma teorija, kas ir līdzīga teorijām, kas nozīmīgas izšķirošas ietekmes iegūšanas gadījumā un kuru vispārīgais priekšnosacījums ir tas, ka darījums ievērojami palielina ietekmi tirgū²⁵.
29. Ja tiek iegūta mazākuma līdzdalība konkurējošā uzņēmumā, tas var izraisīt nekoordinētu, konkurencei nelabvēlīgu ietekmi, jo šāda līdzdalība var palielināt ieguvēja motivāciju un spēju vienpusēji palielināt cenas vai ierobežot ražošanas apjomu. Ja komercsabiedrība ir finansiāli ieinteresēta sava konkurenta peļņā, tā var nolemt “internalizēt” šīs peļņas pieaugumu, ko panāk ar sava ražošanas apjoma samazināšanu vai savu cenu palielināšanu. Šāda konkurencei nelabvēlīga ietekme var iestāties neatkarīgi no tā, vai mazākuma līdzdalība ir pasīva (bez ietekmes uz mērķsabiedrības lēmumiem) vai aktīva (ar zināmu ietekmi uz mērķsabiedrības lēmumiem).
30. Mazākuma līdzdalības iegāde var radīt bažas par konkurenci arī tad, ja ieguvējs izmanto savu stāvokli, lai ierobežotu konkurences stratēģijas mērķsabiedrībai, tādējādi vājinot tā konkurētspēju. Komisijas un dalībvalstis ir konstatējušas, ka bažas par konkurenci, ticamāk, būs nopietnas tad, ja mazākuma līdzdalība ir saistīta ar zināmu ietekmi uz mērķsabiedrības lēmumiem, kā tas ir bijis turpmāk aplūkotojos gadījumos.

²⁴ Sk. apspriešanas dokumenta I pielikumu.

²⁵ Sk. Horizontālo apvienošanas pamatnostādņu 8. punktu un Nehorizontālo apvienošanas pamatnostādņu 10. punktu.

31. Lieta *Siemens/ VA Tech* liecina gan par “finansiālas motivācijas” teoriju, gan risku, kas rodas, kad uzņēmumam ir ietekme pār konkurentu un attiecīgas balststiesības²⁶. Šajā lietā *Siemens* jau piederēja mazākuma līdzdalība *SMS Demag*, kas ir konkurents vienai no *VA Tech* meitassabiedrībām. Komisija konstatēja, ka apvienošanās izraisītu konkurences mazināšanos metālapstrādes iekārtu ražošanas tirgū, jo finansiāla motivācija tiek kombinēta ar tiesībām saņemt informāciju, kuras izriet no mazākuma līdzdalības *SMS Demag*²⁷.
32. Cits piemērs par mazākuma līdzdalību, kas ieguvējam piešķir ietekmi pār mērķsabiedrību, ir gadījums, kad ieguvējs spēj īstenot ietekmi uz īpašu lēmumu iznākumu. Šādi lēmumi var būt nepieciešami, lai, piemēram, apstiprinātu ievērojamus ieguldījumus, kapitāla palielināšanu, mainītu komercdarbības jomu izstrādājumu klāsta vai ģeogrāfiskā ziņā, kā arī iesaistīšanos uzņēmumu apvienošanās vai iegādes darījumos.
33. Šī kaitējuma teorija bija pamatā Apvienotās Karalistes iestāžu izskatītajai lietai *Ryanair / Aer Lingus*. Kā izriet no lietas *Ryanair / Aer Lingus I*, *Ryanair* jau bija iegādājusies ievērojamu mazākuma līdzdalību savā konkurentā *Aer Lingus*, kad tas 2006. gadā paziņoja Komisijai par savu priekšlikumu iegūt izšķirošu ietekmi pār to. Komisija šo iegādi aizliedza, jo pastāvēja nopietnas bažas, ka tā varētu negatīvi ietekmēt konkurenci, radot vai nostiprinot *Ryanair* dominējošu stāvokli vairākos lidojumu maršrutos²⁸. Tomēr *Ryanair* mazākuma līdzdalības *Aer Lingus* izskatīšana nebija tai piekritīga, savukārt to uzņēmās veikt Apvienotās Karalistes Konkurences komisija²⁹.
34. Šai kaitējuma teorijai galvenā uzmanība tika pievērsta arī lietā *Toshiba / Westinghouse*³⁰, kurā Komisija konstatēja, ka darījums, iespējams, varētu izraisīt konkurences likvidēšanu kodoldegvielas iekārtu tirgū. Komisija, pieņemot savu lēmumu, uzskatīja, ka *Toshiba* varētu izmantot savu mazākuma līdzdalību un veto tiesības attiecībā uz *GNF* (*Westinghouse* konkurentu), lai novērstu tā darbības paplašināšanu, aptverot jomas, kurās tās konkurētu ar *Toshiba / Westinghouse*.
35. Mazākuma līdzdalība konkurentos var izraisīt arī koordinētu, konkurencei nelabvēlīgu ietekmi, ietekmējot tirgus dalībnieka spēju un motivāciju noklusēti vai tieši formulēti saskaņot darbību, lai gūtu konkurences apstākļiem neatbilstoši augstu peļņu.³¹ Mazākuma līdzdalības iegāde var palielināt pārredzamību, jo tā ieguvējam sniedz privilēģētu ieskatu mērķsabiedrības komercdarbībā. Tādējādi tā var arī

²⁶ Komisijas 2005. gada 13. jūlija lēmums lietā COMP/M.3653 – *Siemens / VA Tech*.

²⁷ http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m3653_20050713_20600_en.pdf

²⁸ Komisijas 2007. gada 27. jūnija lēmums lietā COMP/M.4439 – *Ryanair / Aer Lingus I*, ko Vispārējā tiesa atstāja spēkā ar savu 2010. gada [...] spriedumu lietā T-342/07 *Ryanair / Komisija* (Krājums, II-3457. lpp.). Sk. arī Komisijas 2013. gada 27. februāra lēmumu lietā COMP/M.6663 – *Ryanair / Aer Lingus III*, kurā Komisija citu projektu par *Ryanair* izšķirošas ietekmes pār *Aer Lingus* iegādi atzina par nesaderīgu ar iekšējo tirgu.

²⁹ 2013. gada 28. augusta galīgais ziņojums: http://www.competition-commission.org.uk/assets/competition/commission/docs/2012/ryanair-aer-lingus/130828_ryanair_final_report.pdf. *Ryanair* šo lēmumu pārsūdzēja, taču Konkurences apelācijas tiesa 2014. gada 7. martā tās pieteikumu noraidīja.

³⁰ Komisijas 2006. gada 19. septembra lēmums lietā COMP/M.4153 – *Toshiba / Westinghouse*.

³¹ Sk., piemēram, Komisijas 2000. gada 13. jūnija lēmumu lietā COMP. M.1673 – *VEBA / VIAG*.

palielināt jebkādu pretdarbības draudu ticamību un iedarbīgumu, ja mērķsabiedrība nerīkojas saskaņā ar slepeno vienošanos³².

36. Visbeidzot, mazākuma līdzdalības nehorizontālas iegādes darījumi, kuriem ir arī būtiska ietekme, var radīt bažas par konkurenci, jo tiek liegta pieeja izejvielu tirgum. Dažos mazākuma līdzdalības gadījumos tirgus pieejas liegšana var būt pat vēl vairāk ticama nekā izšķirošas ietekmes iegūšanas gadījumā, jo mazākuma līdzdalības ieguvējs internalizē tikai daļu no mērķsabiedrības negūtās peļņas (nevis visu), ko tā ir zaudējusi tirgus pieejas liegšanas stratēģijas ietekmē.
37. Lietā *IPIC / MAN Ferrostaal* pastāvēja bažas par pieejas liegšanu izejvielu tirgum³³. Darījumu, kurā *International Petroleum Investment Company* ("IPIC") iegādājās *MAN Ferrostaal*, Komisija atļāva 2009. gadā, tiesa, ar nosacījumiem. Komisija konstatēja, ka darījums rada risku, ka tiek liegta pieeja tirgum attiecībā uz vienīgo nepatentēto melamīna ražošanas tehnoloģiju pasaulē. Tehnoloģijas īpašnieks bija sabiedrība *Eurotecnica*, kuras 30 % atradās *MAN Ferrostaal* turējumā. Tā kā IPIC jau īstenoja izšķirošu ietekmi pār AMI (kas ir viens no diviem galvenajiem melamīna ražotājiem pasaulē), tā piekrita nodalīt savu mazākuma līdzdalību sabiedrībā *Eurotecnica*, lai mazinātu risku, ka AMI konkurentiem tiek liegta pieeja tirgum.
38. Turklāt sabiedriskajā apspriešanā un nesen plašsaziņas līdzekļos sniegtajā informācijā runa bija par citiem mazākuma līdzdalības iegādes gadījumiem gan ES, gan dalībvalsts mērogā, kuros tika iegādāta līdzdalība konkurējošā vai vertikāli saistītā sabiedrībā³⁴.
- 3.1.2. *LESD 101. un 102. pants var nebūt piemērots, lai izskatītu lietas par konkurencei nelabvēlīgu mazākuma līdzdalību*
39. Komisija ir apsvērusi, vai konkurences noteikumus par ierobežojošu vienošanos un dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu, kas izklāstīti attiecīgi LESD 101. un 102. pantā, varētu izmantot, iebilstot pret konkurencei nelabvēlīgu mazākuma līdzdalības iegādi. Tomēr iespējas šajā ziņā izmantot 101. un 102. pantu ir ierobežotas.
40. Attiecībā uz LESD 101. pantu nav skaidrs, vai mazākuma līdzdalības iegāde būtu uzskatāma par vienošanos/nolīgumu, kura mērķis vai sekas katrā ziņā ir ierobežot konkurenci. Piemēram, ja akcijas tiek iegādātas, veicot virkni darījumu biržā, var būt grūti argumentēt, ka dažādie pirkuma līgumi atbilst LESD 101. pantā minētajiem kritērijiem. Tas pats, iespējams, ir sakāms par komercsabiedrības statūtiem, kuru vispārīgais nolūks ir noteikt sabiedrības pārvaldību, kā arī saikni starp to un tās akcionāriem (vai attiecīgi dalībniekiem). Lai Komisija varētu iejaukties, atsaucoties uz LESD 102. pantu, mazākuma līdzdalības ieguvējam būtu jāatrodas dominējošā

³² Sk. arī apspriešanas dokumenta I pielikumu.

³³ Komisijas 2009. gada 13. marta lēmums lietā COMP/M.5406 – *IPIC / MAN Ferrostaal*.

³⁴ Sk., piemēram, mazākuma līdzdalību, ko *Telefónica* nesen iegādājās sabiedrībā *Telecom Italia*, *Air France* – sabiedrībā *Alitalia*, *Intel* – sabiedrībā *ASML*, kas ir litogrāfijas sistēmu ražotājs pusvadītāju nozarei, *Marine Harvest* – sabiedrībā *Grieg Seafood* vai *VW* – sabiedrībā *Suzuki*. Attiecībā uz mazākuma līdzdalību vertikālās attiecībās kā piemēru var minēt *Nestlé* 10 % mazākuma līdzdalību sabiedrībā *Givaudan* (kas nesen tika pārdota) vai *BMW* 15 % līdzdalību sabiedrībā *SGL Carbon* (papildus *Quandt/Klatten* ģimenes 29 % līdzdalībai, kuras turējumā atrodas liela automobiļu ražotāja *BMW* pamatkapitāla daļa). Acīmredzot šie piemēri liecina tikai par to, ka starp konkurentiem un vertikāli saistītām sabiedrībām mēdz būt mazākuma līdzdalības gadījumi, tomēr šeit tie ir minēti neatkarīgi no tā, vai tie būtu izraisījuši jebkādas bažas par konkurenci.

stāvoklī un iegādei būtu jābūt uzskatāmai par ļaunprātīgu stāvokļa izmantošanu. Tādēļ Komisijas iespējas konkrētos apstākļos iebilst pret kaitējumu konkurencei, kura cēlonis ir mazākuma līdzdalības iegāde, ir visai ierobežotas³⁵.

41. Turklāt, kā paskaidrots iepriekš, teorija par kaitējumu, ko rada mazākuma līdzdalības iegāde, ir līdzīga kā gadījumā, kad tiek iegūta izšķiroša ietekme, proti, pastāv horizontāla, nekoordinēta vai vertikāla ietekme.

3.2. Politikas izvēles varianti un ierosinātie mazākuma līdzdalības iegādes izskatīšanas pasākumi

3.2.1. Izstrāde un izvēles varianti — kādi principi būtu jāpiemēro mazākuma līdzdalības kontroles sistēmai ES mērogā?

42. Veidojot mazākuma līdzdalības (bez izšķirošas ietekmes) kontroles sistēmu, būtu jāņem vērā šādi trīs principi:

- ☐ tā aptver mazākuma līdzdalības (bez izšķirošas ietekmes) iegādi, kas eventuāli nelabvēlīgi ietekmē konkurenci;
- ☐ tā izvairās no lieka un nesamērīga administratīva sloga komercsabiedrībām, Komisijai un VKI un
- ☐ tā atbilst pašlaik spēkā esošajam uzņēmumu apvienošanās kontroles regulējumam gan ES, gan valsts mērogā³⁶.

43. Apspriešanas dokumentā ir izvirzīti trīs procesuāli mazākuma līdzdalības kontroles varianti.

- ☐ Paziņošanas sistēma, kas paplašinātu pašreizējo uzņēmumu apvienošanās *ex ante* kontroles sistēmu, ar konkrētiem nosacījumiem aptverot arī mazākuma līdzdalības (bez izšķirošas ietekmes) iegādi.
- ☐ Pārredzamības sistēma, kas paredzētu, ka apvienošanās puses iesniedz informatīvu paziņojumu, informējot Komisiju par mazākuma līdzdalības (bez izšķirošas ietekmes) iegādi. Informatīvais paziņojums dotu Komisijai iespēju izlemt, vai turpināt darījuma izmeklēšanu, dalībvalstīm dotu iespēju apsvērt lūgumu par lietas nodošanu, bet potenciāliem sūdzības iesniedzējiem – veikt attiecīgas darbības.
- ☐ Pašvērtējuma sistēma, kas neietvertu prasību, ka puses mazākuma līdzdalības (bez izšķirošas ietekmes) iegādi paziņo pirms darījuma noslēgšanas. Tomēr Komisija varētu uzsākt izmeklēšanu par eventuāli problemātiskiem mazākuma līdzdalības iegādes darījumiem, balstoties uz tās veikto tirgus izpēti vai sūdzībām.

44. Komisijas piekritības tvērums ir tieši saistīts ar jautājumu, kura procedūra būtu piemērotāka un atbilstošāka. Piemēram, ja Komisijai būtu piekritīgs ikviens mazākuma līdzdalības iegādes darījums, kas pārsniedz konkrētu robežvērtību, pirmsapvienošanās paziņošanas sistēma radītu smagu slogu komersantiem, jo tādējādi tiktu aptverti arī neproblemātiski darījumi. Tādēļ tam, ka Komisijai būtu piekritīgi visi mazākuma līdzdalības iegādes darījumi, kas pārsniedz konkrētu

³⁵ Sk. arī 2010. gada spriedumu lietā T-411/07 *Aer Lingus* / Komisija (Krājums, II-3691. lpp.), it īpaši tā 104. punktu, un 1973. gada spriedumu lietā 6/72 *Continental Can* / Komisija (*Recueil*, 216. lpp.).

³⁶ Sk. Apvienošanās regulas 1. panta 2. un 3. punktu. Tiek ierosināts tās pašas apgrozījuma robežvērtības, kas pašlaik attiecas uz izšķirošas ietekmes iegūšanu, piemērot arī mazākuma līdzdalības iegādei (bez izšķirošas ietekmes). Mazākuma līdzdalības iegādei tāpat tiktu piemērota lietu nodošanas kārtība, lai dotu iespēju lietas sadalīt piemērotākajām iestādēm.

robežvērtību, piemērotāka varētu būt pašvērtējuma sistēma, kurā Komisijai ir rīcības brīvība izmeklēt darījumus pēc savas iniciatīvas. No otras puses, administratīvais slogs, ko uzliek paziņojuma sistēma un pārredzamības sistēma, būtu daudz mazāks, ja Komisijas piekritības tvērums būtu ierobežots un attiektos vienīgi uz eventuāli problemātiskiem darījumiem. Uz saikni starp procesuālās sistēmas uzbūvi un piekritības tvērumu bieži tika norādīts sabiedriskās apspriešanas ietvaros sniegtajās atbildēs.

3.2.2. Ierosinātā sistēma – “mērķtiecīga” pārredzamības sistēma

45. Ņemot vērā iepriekš teikto, vispiemērotākā mazākuma līdzdalības iegādes darījumu izskatīšanai varētu būt alternatīva – “mērķtiecīga” – pārredzamības sistēma. Komisija uzskata, ka šāda sistēma atbilstu trim iepriekš izklāstītajiem principiem. Tas dotu iespēju jau no paša sākuma mērķtiecīgi izskatīt eventuāli problemātiskus darījumus, proti, identificējot darījumus, kuriem piemīt “konkurencei nozīmīga saikne”, un tas nodrošinātu, ka Komisija var iedarbīgi kontrolēt šādi konstatētos darījumus – pat bez pilnīgas paziņošanas pienākuma nepieciešamības.
46. Ņemot vērā iepriekš aplūkotās kaitējuma teorijas, “konkurencei nozīmīga saikne” rastos tad, ja pastāvētu *prima facie* konkurences attiecības starp ieguvēja un mērķsabiedrības darbību – tādēļ, ka tie vai nu darbojas tajos pašos tirgos vai nozarēs vai arī darbojas vertikāli saistītos tirgos. Principā sistēma tiktu iedarbināta vienīgi tad, ja mazākuma līdzdalība un ar to saistītās tiesības dotu ieguvējam iespēju būtiski ietekmēt mērķsabiedrības komercdarbības politiku un līdz ar to tās rīcību tirgū vai piešķirtu tai piekļuvi komerciāli jutīgai informācijai. Tomēr, pārsniedzot konkrētu līmeni, līdzdalība pati par sevi varētu izraisīt izmaiņas ieguvēja finansiālajā motivācijā – tā, ka ieguvējs pielāgotu savu rīcību tirgū neatkarīgi no tā, vai tas iegūst būtisku ietekmi pār mērķsabiedrību. Vienīgi “konkurencei nozīmīgas saiknes” iegādes gadījumā būtu jāiesniedz informatīvs paziņojums Komisijai.
47. Lai apvienošanās pusēm nodrošinātu tiesisko noteiktību, “konkurencei nozīmīgas saiknes” definīcija attiektos vienīgi uz darījumiem, kas atbilst šādiem kumulatīviem kritērijiem:
 - mazākuma līdzdalības iegāde konkurējošā vai vertikāli saistītā sabiedrībā (t.i., pastāv konkurējošas attiecības starp ieguvēju un mērķsabiedrību) un
 - konkurences saikne būtu uzskatāma par nozīmīgu, ja iegūtā līdzdalība ir 1) apmēram 20 %³⁷ vai 2) starp 5 % un apmēram 20 %, bet ar papildu faktoriem, piemēram, tiesībām, kas ieguvējam nodrošina mazākumu ar *de facto* veto tiesībām³⁸, amatu direktoru padomē vai piekļuvi komerciāli jutīgai informācijai par mērķsabiedrību.

³⁷ *OFT* ir noteicis robežvērtību 15 % apmērā; ja tā tiek pārsniegta, tas var izskatīt jebkuru lietu (sk. *OFT* dokumentu *Mergers – Jurisdictional and procedural guidance*, 3.20. punkts). To varētu izmantot kā vienkāršu robežvērtību, kuru pārsniedzot, līdzdalība būtu uzskatāma par “konkurencei nozīmīgu saikni”.

³⁸ Apvienotajā Karalistē 2007. gadā izskatītā lieta *BSkyB / ITV* ir labs piemērs situācijai, kurā mazākuma līdzdalība dod iespēju izmantot *de facto* veto (kas tomēr nav pietiekams, lai to kvalificētu kā *de facto* izšķirošo ietekmi). Līdzdalība 17,9 % apmērā tika atzīta par pietiekamu, lai nodrošinātu *BSkyB* būtisku ietekmi pār *ITV*, pamatojoties uz to, ka tā deva iespēju ietekmēt *ITV* stratēģisko lēmumu pieņemšanu. Darījums tika atļauts ar nosacījumu, ka līdzdalības ieguldījums tiek samazināts līdz 7,5 %.

48. Pusēm būtu pienākums pašām novērtēt, vai darījums rada “konkurencei nozīmīgu saikni”, un, ja tas tā būtu, iesniegt informatīvu paziņojumu. Ja tiktu iesniegts informatīvs paziņojums, Komisija lemtu, vai tā veiks izmeklēšanu par šo darījumu, bet dalībvalstis lemtu, vai tās lūgtu lietas nodošanu.

3.2.3. *Detalizēta informācija par procedūru*

49. Mērķtiecīgas pārredzamības sistēmas ietvaros uzņēmumam būtu pienākums iesniegt Komisijai informatīvu paziņojumu, ja tas ir ierosinājis iegādāties mazākuma līdzdalību, kas kvalificējas kā “konkurencei nozīmīga saikne”. Informatīvais paziņojums ietvertu informāciju par darījuma pusēm, to apgrozījumu, darījuma aprakstu, līdzdalības apmēru pirms un pēc darījuma, ar mazākuma līdzdalību saistītās tiesības un ierobežota apjoma informāciju par tirgus daļu. Kā izklāstīts iepriekš, Komisija, balstoties uz šo informatīvo paziņojumu, lemtu, vai ir nepieciešama turpmāka izmeklēšana par darījumu, bet dalībvalstis apsvērtu, vai tās lūgs lietas nodošanu. Apvienošanās pusēm pilnīgs paziņojums būtu jāiesniedz vienīgi tad, ja Komisija nolemtu sākt izmeklēšanu, savukārt Komisija lēmumu pieņemtu vienīgi tad, ja tā būtu uzsākusi izmeklēšanu. Lai apvienošanās pusēm nodrošinātu tiesisko noteiktību, būtu jāpastāv iespējai, ka tās brīvprātīgi iesniedz pilnīgo paziņojumu.
50. Komisija varētu arī apsvērt, vai pēc tam, kad ir iesniegts informatīvais paziņojums, noteikt nogaidīšanas posmu, kurā puses nevar šo darījumu noslēgt un kurā dalībvalstīm ir jānolemj, vai tās vēlas lūgt lietas nodošanu. Šāds nogaidīšanas periods varētu ilgt, piemēram, 15 darbdienu. Tas arī būtu saskaņots ar dalībvalstīm paredzēto lietas nodošanas lūguma iesniegšanas termiņu (pēc pilnīga paziņojuma), kas minēts 9. pantā. Šāda sistēma nodrošinātu, ka darījumi, kas tiek nodoti dalībvalstīm, vēl netiek īstenoti un ka dalībvalstis tos var izskatīt saskaņā ar savu parasto procedūru, jo tās varētu paredzēt pienākumu neveikt konkrētas darbības, bet tām varētu nebūt pietiekami resursi, lai izskatītu jau noslēgtus darījumus. Vispārīgāk sakot, ar lietu nodošanas kārtību būtu jānodrošina, ka tiek uzturēts pastāvošais, valstī spēkā esošajā uzņēmumu apvienošanās regulējumā noteiktais aizsardzības līmenis, kas attiecas arī uz mazākuma līdzdalību bez izšķirošas ietekmes, un ka tiks novērstas normu izpildes nepilnības.
51. Ierobežotā laikposmā pēc informatīvā paziņojuma Komisija arī varētu pēc sava ieskata izmeklēt darījumu – neatkarīgi no tā, vai tas jau ir īstenots. Šāds laikposms varētu ilgt 4 līdz 6 mēnešus, un tas komersantiem dotu iespēju iesniegt sūdzību. Tas arī mazinātu risku, ka Komisija izmeklēšanu uzsāk sākotnējā nogaidīšanas posmā – preventīvas piesardzības pēc.
52. Ja Komisija sāktu izmeklēšanu par darījumu, kas jau (pilnīgi vai daļēji) ir īstenots, tai būtu jābūt pilnvarām pieņemt pagaidu aktu, lai nodrošinātu saskaņā ar Apvienošanās regulas 6. un 8. pantu pieņemta lēmuma iedarbīgumu. Šādas pilnvaras varētu izpausties, piemēram, darbību nošķiršanas rīkojuma formā³⁹.

3.2.4. *Apvienošanās regulā paredzētā novērtējuma tvēruma un saistība ar LESD 101. pantu*

53. Jebkura vienošanās, kas noslēgta starp mazākuma līdzdalības ieguvēju un mērķsabiedrību, joprojām ir jāvērtē saskaņā ar LESD 101. un 102. pantu, ja vien tā nav uzskatāma par “papildierobežojumu”. Vienīgi papildierobežojumi, t.i.,

³⁹ “atsevišķās” saistības ir norobežoti, aktīviem atsevišķās pārvaldības vadītājs iecel, utt. Tas attīstīsies pēc līdzīga prakse, kā tas pašlaik notiek attiecībā uz nodalīšanas saistības atsavināšanas vai nosacījumiem un saistībām saskaņā ar Apvienošanās regulas 7. panta 3. punktu.

“ierobežojumi, kas ir tieši saistīti [...] un nepieciešami [...] īstenošanai”⁴⁰, iegādājoties līdzdalību, ir uzskatāmi par tādiem, uz kuriem attiecas lēmums par darījuma atļaušanu un uz kuriem tādēļ neattiecas LESD 101. un 102. pants.

54. Tomēr tāpat kā izšķirošas ietekmes iegūšanas pašreizējā praksē vienošanās starp mazākuma līdzdalības ieguvēju un mērķsabiedrību tiktu ņemtas vērā darījuma būtības vērtēšanā saskaņā ar apvienošanās kontroles regulējumu. Tas tādēļ, ka tās ir nozīmīgas pašreizējiem un turpmākiem tirgus apstākļiem (piemēram, ilgtermiņa līgumu pastāvēšanai), kurus Komisija ņem vērā savā vērtējumā pēc būtības⁴¹.

3.3. Secinājums par mazākuma līdzdalības izskatīšanu

55. Pašlaik Komisijas rīcībā nav atbilstošu instrumentu, ar kuriem varētu izskatīt konkurencei nelabvēlīgu mazākuma līdzdalības iegādi. Mērķtiecīgā pārredzamības sistēma, šķiet, būtu labi piemērota, lai aptvertu arī šādus darījumus un novērstu no tiem izrietošu kaitējumu patērētājiem, un tā atbilstu trim 42. punktā izklāstītajiem principiem.
56. Pirmkārt, eventuāli kaitīgi darījumi, visticamāk, nonāktu Komisijas un dalībvalstu uzmanības lokā, savukārt nekaitīgi darījumi, piemēram, tādi, kas tiek noslēgti tikai ieguldīšanas nolūkā, uzmanības lokā nenonāktu.
57. Otrkārt, mērķtiecīgā pārredzamības sistēmā tiktu ierobežots administratīvais slogs komersantiem, jo Komisija būtu jāinformē tikai par ierobežotu skaitu lietu, proti, par tām, kas rada “konkurencei nozīmīgu saikni”. Apvienošanās pusēm par šādiem darījumiem būtu jāsniedz Komisijai tikai ierobežota apjoma informācija (informatīva paziņojuma formā), un pēc tam Komisija varētu lemt, vai tā pieprasīs pilnīgo paziņojumu.
58. Visbeidzot, mērķtiecīgā pārredzamības sistēma atbilstu uzņēmumu apvienošanās kontroles regulējumam, kas pašlaik ir spēkā gan ES, gan attiecīgās valsts mērogā. Informatīvais paziņojums tiktu nosūtīts dalībvalstīm, tās informējot par mazākuma līdzdalības iegādi un jau šajā posmā dodot tām iespēju lūgt lietas nodošanu. Turpretī pašvērtējuma sistēmu būtu daudz grūtāk saskaņot ar dalībvalstu regulējumu, jo pastāvētu nenoteiktība par to, vai Komisija veiks darījuma izmeklēšanu.

4. LIETU NODOŠANA

4.1. Lietu nodošanas mērķi un tai piemērojamie vadlīniju principi

59. Ar Apvienošanās regulu tika izveidota “vienas pieturas aģentūras” sistēma, kurā koncentrāciju ar Eiropas Savienības dimensiju (kas definēta, balstoties uz 1. pantā noteiktajām apgrozījuma robežvērtībām) izskata vienīgi Komisija, tādējādi izvairoties no vairākām izskatīšanas procedūrām dalībvalstu mērogā. Lai gan apgrozījuma robežvērtības ir izmantojamas kā “skaidri definēts tests” attiecībā uz to, vai apvienošanās darījumam, visticamāk, ir Eiropas vai pārrobežu dimensija, Apvienošanās regulā ir arī pieļauts, ka Komisija lietu nodod vienai vai vairākām dalībvalstīm (vai otrādi). Šis mehānisms, kas līdz ar 2004. gada reformu tika padarīts iedarbīgāks, dod iespēju lietu nodot izskatīšanai piemērotākā iestādē, ja vien tā jau

⁴⁰ Paplašinot Apvienošanās regulas 6. panta 1. punkta b) apakšpunkta 2. daļas, 8. panta 1. punkta 2. daļas un 8. panta 2. punkta 3. daļas darbības jomu, to attiecinot arī uz mazākuma līdzdalību.

⁴¹ Sk., piemēram, lietu COMP/M.6541 – *Glencore / Xstrata*, 26. punkts.

nav iedalīta šādai iestādei, balstoties uz apgrozījuma robežvērtībām – gan pirms, gan pēc kompetentās iestādes informēšanas par šo darījumu.

60. Iepriekš minētajā 2009. gada ziņojumā Padomei tika secināts, ka kopumā Apvienošanās regulā paredzētās apgrozījuma robežvērtības un noteikumi par lietu nodošanu ir darbojušies labi. Tomēr bija nepieciešami uzlabojumi, ņemot vērā, ka ievērojams skaits lietu joprojām tika izskatītas trijās vai vairākās dalībvalstīs (2007. gadā – 240 lietas).
61. Lietu nodošanas sistēma varētu tikt uzlabota, lai tā būtu vairāk piemērota nolūkam – nepieciešamības gadījumā atkāpties no apgrozījuma testa rezultātiem. Pastāv iespējas veikt uzlabojumus, it īpaši attiecībā uz lietu nodošanu no dalībvalstīm Komisijai (gan pirms, gan pēc paziņošanas).
62. Pieredze liecina, ka pašreizējā procedūra, kurā paziņojošās puses lietu pirms paziņošanas nodod no dalībvalstīm Komisijai saskaņā ar 4. panta 5. punktu, pārsvarā ir apgrūtināša un laikietilpīga⁴². Tas tādēļ, ka, pirmkārt, tā ietver “argumentēta pieteikuma” iesniegšanu, kurā vispirms tiek lūgta lietas nodošana, bet pēc tam – paziņošanu (tiklīdz lietas nodošana ir tikusi apstiprināta). Šā iemesla dēļ puses dažos gadījumos varētu būt izvēlējušās lūgumu par lietas nodošanu neiesniegt, lai gan lietas varētu būt piemērotākas izskatīšanai Komisijā. Tādēļ Komisija ierosina vienkāršot 4. panta 5. punkta prasības par lietu nodošanu, atceļot spēkā esošo divposmu procedūru.
63. Turklāt pašreizējie noteikumi par lietas pēcpaziņošanas nodošanu no dalībvalstīm Komisijai saskaņā ar 22. pantu piešķir Komisijai piekritību vienīgi attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas ir iesniegušas lūgumu par lietas nodošanu vai ir tam pievienojušās. Dažos gadījumos līdz ar to ir notikusi paralēla, Komisijas un VKI veikta izmeklēšana, kas ir pretrunā vienas pieturas aģentūras principam⁴³. Tādēļ Komisija ierosina vienkāršot 22. pantā paredzēto lietu nodošanu, lai Komisijai tai nodotajās lietās būtu piekritība visā EEZ teritorijā un lai labāk īstenotu vienas pieturas aģentūras principu.

4.2. Ierosinātie pasākumi attiecībā uz lietu nodošanu

64. Ierosināto lietu nodošanas kārtības grozījumu nolūks ir veicināt lietu nodošanu, lai sistēmu padarītu vispārēji iedarbīgāku, bez sistēmas iezīmju būtiskas reformēšanas.
- 4.2.1. *Apvienošanās regulas 4. panta 5. punkts: pirmspaziņošanas nodošana no dalībvalstīm Komisijai*
65. Ņemot vērā, ka saskaņā ar 4. panta 5. punktu iesniegto lūgumu, attiecībā uz kuriem kāda dalībvalsts kopš 2004. gada ir izmantojusi savas veto tiesības, skaits ir neliels⁴⁴, Komisija ierosina atcelt pašreizējo divpakāpju procedūru (argumentēts pieteikums, pēc tam – paziņojums). Šādas izmaiņas paātrinātu lietu nodošanu saskaņā ar 4. panta 5. punktu un padarītu to efektīvāku, vienlaikus saglabājot dalībvalstu iespējas retos gadījumos šādam lūgumam uzlikt veto, ja tās to uzskatītu par nepieciešamu.

⁴² Sk., piemēram, 2009. gada ziņojuma 19. punktu.

⁴³ Piemēram, Komisijas 2010. gada 17. jūnija lēmums lietā COMP/M.5828 – *Procter & Gamble / Sara Lee*.

⁴⁴ Kopš 2004. gada dalībvalstis savu veto ir uzlikušas tikai sešiem no 261 lūgumiem, kas iesniegti saskaņā ar 4. panta 5. punktu.

66. Atbilstoši tam puses darījumu paziņotu tieši Komisijai. Komisija tad paziņojumu nekavējoši pārsūtītu dalībvalstīm, dodot tām dalībvalstīm, kas *prima facie* ir kompetentas izskatīt darījumu saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, iespēju 15 darbdienu laikā iebilst pret lietas nodošanu. Ja vien kompetentā dalībvalsts neiebilst pret šādu lūgumu, Komisijai būtu piekritīga visa darījuma izskatīšana.
67. Ja vismaz viena kompetentā dalībvalsts iebilstu pret Komisijas piekritību, Komisija pilnīgi atteiktos no savas piekritības, savukārt dalībvalstis saglabātu savu piekritību. Šādos apstākļos Komisijai nebūtu nekādas rīcības brīvības, un tā pieņemtu lēmumu, kurā norādītu, ka tai vairs nav kompetences. Tādā gadījumā apvienošanās pušu ziņā būtu konstatēt, kurās dalībvalstīs tām ir jāpaziņo savs darījums.
68. Lai atvieglotu informācijas apmaiņu starp dalībvalstīm un Komisiju, Komisija ierosina nosūtīt dalībvalstīm apvienošanās pušu sākotnējās informēšanas dokumentu vai lietas nodošanas pieteikumu, tādējādi tās brīdinot par šo darījumu jau pirmspaziņošanas saziņas laikā.
- 4.2.2. *Apvienošanās regulas 22. pants: pirmspaziņošanas nodošana no dalībvalstīm Komisijai*
1. Tiek ierosināts 22. pantā paredzēto procedūru grozīt šādi.
- Viena vai vairākas dalībvalstis, kas ir kompetentas izskatīt darījumu saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem, 15 darbdienu laikā pēc dienas, kad tām tika paziņots (vai darīts zināms) darījums, varētu lūgt lietas nodošanu Komisijai⁴⁵.
 - Komisija varētu lemt, vai piekrist lūgumam par lietas nodošanu. Piemēram, ja darījumam nav pārrobežu ietekmes, Komisija saskaņā ar Apvienošanās regulas 22. panta 1. punktu varētu nolemt lūgumam nepiekrīst. Ja Komisija nolemtu piekrist lūgumam par lietas nodošanu, lieta būtu tai piekritīga visā EEZ teritorijā.
 - Tomēr, ja viena (vai vairākas) kompetentās dalībvalstis iebilstu pret lietas nodošanu, Komisija pilnīgi atteiktos no piekritības attiecībā uz visu EEZ teritoriju, savukārt dalībvalstis saglabātu savu piekritību. Dalībvalstij nebūtu jānorāda iemesli, kādēļ tā iebilst pret lietas nodošanu.
70. Lai minētais priekšlikums varētu darboties, ir jāatrisina divi jautājumi. Pirmkārt, ja lūgums par lietas nodošanu tiek iesniegts pēc tam, kad cita dalībvalsts šo darījumu jau ir atļāvusi savā teritorijā, varētu rasties termiņu problēma. Šādā gadījumā Komisija vairs nevarētu uzņemties lietas piekritību visā EEZ teritorijā. Otrkārt, citām dalībvalstīm varētu nebūt pietiekami daudz informācijas, lai pārlicinātos, vai tās ir kompetentas un vai tās būtu tiesīgas iebilst pret lietas nodošanu, vai, ja tās būtu kompetentas, izdarīt informētu izvēli par to, vai attiecībā uz lietas nodošanu izmantot savas veto tiesības, jo tās varētu vēl nebūt saņēmušas paziņojumu.
71. Lai pēc iespējas pilnīgi atrisinātu šos jautājumus, Komisija ierosina, ka iespējami drīz pēc tam, kad dalībvalsts ir saņēmusi paziņojumu vai citādi uzzina par darījumu, VKI nosūta agrīnu informatīvo paziņojumu par vairākas tiesību sistēmas aptverošām jeb pārrobežu lietām vai lietām, kas attiecas uz tirgiem, kas *prima facie* ir plašāki par valsts mēroga tirgu. VKI šādā paziņojumā norādītu, vai tā apsver iespēju lūgt lietas

⁴⁵ Atšķirībā no pašreizējās sistēmas lietas nodošanu varētu lūgt vienīgi tās dalībvalstis, kas ir kompetentas izskatīt darījumu saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem.

nodošanu. Šādā gadījumā ar šo paziņojumu visās dalībvalstīs, kurās tiek izmeklēta šī lieta, tiktu apturēts valsts tiesību aktos noteikto termiņu ritējums. Alternatīvi: ja pati Komisija uzskatītu, ka tā varētu būt piemērotākā iestāde, tā aicinātu dalībvalsti lūgt lietas nodošanu izskatīšanai saskaņā ar 22. panta 5. punktu, un šāds aicinājums tāpat apturētu visu valsts tiesību aktos noteikto termiņu ritējumu.

72. Šāds procesuāls risinājums mazinātu risku, ka atsevišķa VKI lūdz lietas nodošanu Komisijai, lai gan cita VKI jau ir pieņēmusi lēmumu par darījuma atļaušanu. Tomēr maz ticamajā gadījumā, kad dalībvalsts būtu pieņēmusi lēmumu par darījuma atļaušanu vēl pirms lūguma par lietas nodošanu, lēmums par darījuma atļaušanu paliktu spēkā un lietu nodotu vienīgi pārējās dalībvalstis.
73. Šādas informatīva paziņojuma nosūtīšana arī sekmētu sadarbību un koordināciju starp visām lietas izskatīšanas procesā iesaistītajām iestādēm un veicinātu konvergenci, pat ja lietas nodošana Komisijai nenotiktu.
- 4.2.3. *Apvienošanās regulas 4. panta 4. punkts: pirmspaziņošanas nodošana no Komisijas dalībvalstij*
74. Komisija ierosina precizēt substantīvās robežvērtības attiecībā uz lietas pirmspaziņošanas nodošanu no Komisijas dalībvalstij saskaņā ar 4. panta 4. punktu.
75. Lai mudinātu izmantot šo normu, Komisija ierosina pielāgot regulas 4. panta 4. punktā minēto substantīvo testu tā, ka apvienošanās pusēm vairs nebūtu pienākuma apgalvot, ka darījums var “ievērojami ietekmēt konkurenci tirgū”, lai būtu izpildīti lietas nodošanas nosacījumi. Būtu pietiekami pierādīt, ka darījums, visticamāk, galvenokārt ietekmēs atsevišķu tirgu attiecīgajā dalībvalstī. Atteikšanās no apzinātā “pašinkriminēšanas elementa” var izraisīt to, ka pieaug saskaņā ar 4. panta 4. punktu iesniegto pieteikumu skaits.

5. CITI JAUTĀJUMI

76. Visbeidzot, Komisija uzskata, ka pastāv iespējas uzlabot un racionalizēt vēl dažas Apvienošanās regulas normas, it īpaši procedūru vienkāršošanas nolūkā. Uzņēmumu apvienošanās kontroles kontekstā Komisija vienmēr ir centusies līdz minimumam ierobežot uzņēmumu administratīvo slogu. 2013. gada decembrī tā izdarīja lielu pārvērtību, lai ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēmu padarītu efektīvāku, neveicot grozījumus pašā Apvienošanās regulā, bet gan pieņemot vienkāršošanas aktu paketi.⁴⁶ Pamatojoties uz šo pasākumu kopumu, daudz vairāk uzņēmumu apvienošanās lietu tika izskatītas tā dēvētajā vienkāršotajā procedūrā, kas paredzēta neproblemātiskiem apvienošanās darījumiem, un tika racionalizētas visas veidlapas, kas izmantojamas, lai uzņēmumu apvienošanās darījumu paziņotu Komisijai, līdz ar ko galu galā ievērojami samazinājās pieprasītās informācijas apjoms.
77. Lai veiktu papildu pasākumus, racionalizējot un vienkāršojot ES uzņēmumu apvienošanās procedūras (papildus 2013. gada vienkāršošanas paketei), kā arī uzlabotu dažas Apvienošanās regulas normas, ir nepieciešami pašas Apvienošanās regulas grozījumi. Komisijas dienestu darba dokumentā, kas pievienots šai baltajai

⁴⁶ Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 1269/2013 (2013. gada 5. decembris) (OV L 336, 14.12.2013., 1. lpp.) un Komisijas paziņojumu par vienkāršu otu procedūru dažu koncentrācijas procesu izskatīšanai saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 139/2004 (OV C 366, 14.12.2013., 5. lpp., labojums: OV C 11, 15.01.2014., 6. lpp.).

grāmatai, šie priekšlikumi ir aplūkoti detalizēti, savukārt šeit būtu jāuzsver vismaz divi punkti:

- Apvienošanās regulu varētu grozīt, lai tāda pilnfunkciju kopuzņēmuma izveidošana, kas atrodas un darbojas pilnīgi ārpus EEZ teritorijas (un kam nebūtu nekādas ietekmes uz tirgiem EEZ ietvaros), tiktu izslēgta no tās piemērošanas jomas. Līdz ar to šādi kopuzņēmumi nebūtu jāpaziņo Komisijai, pat ja tiktu pārsniegtas 1. pantā minētās apgrozījuma robežvērtības.
- Lai papildus vienkāršotu apvienošanās procedūras, Komisija varētu tikt pilnvarota no obligātās iepriekšējās paziņošanas atbrīvot konkrētas darbību kategorijas, kas parasti neizraisa bažas par konkurenci (piemēram, darbības, kuros nav runas par horizontālām vai vertikālām attiecībām starp apvienošanās iesaistītajiem uzņēmumiem un kas pašlaik tiek izskatīti saskaņā ar vienkāršoto procedūru). Šādos gadījumos varētu būt piemērojama procedūra, kas līdzīga paredzētajai “mērķtiecīgajai pārredzamības sistēmai”, kas minēta iepriekš attiecībā uz mazākuma līdzdalības (bez izšķirošās ietekmes) iegādi.

6. SECINĀJUMS

78. Kopumā vērtējot, pārskatītā Apvienošanās regula, kas tika pieņemta 2004. gadā, ir labs ietvars, kas dod iespēju iekšējā tirgū iedarbīgi aizsargāt konkurenci un līdz ar to patērētājus no uzņēmumu apvienošanās un iegādes darbību ietekmes, kas ir nelabvēlīga konkurencei. Šis ietvars paredz šādu aizsardzību, vienlaikus dodot iespēju ātri lemt par neproblemātisko darbību vairākuma atļaušanu. *SIEC* testa ieviešana 2004. gadā deva iespēju Komisijai arī izskatīt tādu darbību nekoordinētu ietekmi, kuros apvienotais uzņēmums neiegūst dominējošu stāvokli. Visbeidzot, uzlabojumi lietu nodošanas kārtībā ir ievērojami veicinājuši lietu sadali izskatīšanai piemērotākajās iestādēs.
79. Tomēr, kā izklāstīts iepriekš, ir iespējams ES uzņēmumu apvienošanās kontroles sistēmu uzlabot vēl vairāk⁴⁷. Konkrētāk, šajā baltajā grāmatā ir ierosināts paplašināt Komisijas piekritības jomu, iekļaujot tajā arī tādas eventuāli konkurencei nelabvēlīgas ietekmes izskatīšanu, kas izriet no mazākuma līdzdalības (bez izšķirošās ietekmes) iegādes, izmantojot mērķtiecīgu un neintruzīvu pārredzamības sistēmu, kā arī lietu nodošanas kārtību padarīt efektīvāku un iedarbīgāku, racionalizējot 4. panta 5. punktā paredzēto procedūru un grozot 22. pantu, lai tiktu veicināta vienas pieturas aģentūras principa ievērošana.

Komisija aicina sniegt komentārus par šo balto grāmatu. Komisija īpaši aicina sniegt komentārus par baltajā grāmatā un tai pievienotajā Komisijas dienestu darba dokumentā izklāstītajiem priekšlikumiem un jautājumiem. Lūgums komentārus līdz 2014. gada 3. oktobrim sūtīt uz e-pasta adresi:

comp-merger-registry@ec.europa.eu

⁴⁷

Šīs baltās grāmatas priekšmeta izvēle neierobežo papildu vērtējumus par citiem svarīgiem Komisijas īstenotās ES uzņēmumu apvienošanās kontroles aspektiem. Komisija apsvērs piemērotas tēmas savam *ex post* vērtējumam par atsevišķiem tās īstenotās apvienošanās kontroles prakses aspektiem.

vai pa pastu uz adresi:

European Commission

Directorate-General for Competition, Unit A-2

White Paper "Towards more effective EU merger control"

B-1049 Brussel/Bruxelles

Konkurences ģenerāldirektorāts parasti publicē sabiedriskās apspriešanas ietvaros saņemtos apsvērumus. Tomēr ir iespējams lūgt, lai tiktu nodrošināta iesniegtās informācijas vai atsevišķu tās daļu konfidencialitāte. Tādā gadījumā lūgums iesniegtā dokumenta pirmajā lappusē skaidri norādīt, ka tas nav publiskojams, un nosūtīt Konkurences ģenerāldirektorātam iesniegtā dokumenta nekonfidenciālu versiju, kas paredzēta publicēšanai.